

HLAVNÍ TÉMA

SOUBĚH FUNKCÍ – (STARO)NOVÝ ROZBOR NEPŘÍPUSTNOSTI Z PERA NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Přestože se problematice souběhu funkcí doposud věnovalo nemálo článků a soudních rozhodnutí, stále se jedná o aktuální a nevyčerpatelné téma. V loňském roce jsme Vás v jenom z našich článků informovali o nálezů Ústavního soudu, který se velmi kriticky k této situaci, a zejména postupu nižších soudů v rámci rozhodování této otázky, vyjádřil, a to v tom smyslu, že souběh funkcí vlastně nikdy nebyl zákonem výslovně zakázán a chtějí-li soudy setrvat v tomto výkladu, musí předložit přesvědčivější argumenty.

Před několika týdny došlo ke zveřejnění rozsudku Nejvyššího soudu (sp. zn. 21 Cdo 3613/2015 ze dne 19. 1. 2017), který navazuje na výše zmíněný nález soudu Ústavního. Nejvyšší soud se znovu zabýval otázkou přípustnosti souběhu a i nadále setrval na svém původním názoru, že je právně nepřipustný. Na podporu svého tvrzení, s ohledem na požadavek Ústavního soudu, musel rozšířit a zpřesnit argumentaci pro své závěry. Vybrané pasáže z tohoto odůvodnění Vám přinášíme v následujících řádcích.

Nejvyšší soud se v rámci svého rozhodnutí zabývá, ve větším či menším detailu, jednáním za společnost, popisem činnosti představenstva, postavením představenstva ve společnosti, definicí závislé práce, obecně pracovní právní vztahem a jeho znaky, konfliktem zájmů v jednání zaměstnavatele a zaměstnance, omezením působnosti zákoníku práce pouze na pracovní právní vztahy a otázkou posuzování smluv podle jejich obsahu. Těmito instituty dokládá samotnou nepřipustnost souběhu funkcí.

V mnoha případech Nejvyšší soud uvádí již dříve používanou argumentaci, a to např., že „z postavení statutárního orgánu je zřejmé, že při výkonu své funkce nenaplnuje (nemůže naplňovat) znaky, jimiž zákoník práce charakterizuje vztahy pracovní právní. Není nikoho, kdo by mu byl nadřízen a mohl mu dávat pokyny k výkonu jeho činnosti. Již z toho je zřejmé, že činnost statutárního orgánu obchodní společnosti nebo družstva fyzická osoba nevykonává (nemůže vykonávat) v pracovním poměru.“

Podle Nejvyššího soudu rovněž nelze smlouvu o výkonu funkce podřadit zákoníku práce – „Úpravu zákoníku práce nelze ‘nabízet k volnému užití každému, komu se jeho režim líbí’ (použití ji podle potřeb jednajících). Řečeno jinak a možná srozumitelněji, zákoník práce popsáním způsobem zakazuje, aby jeho režim byl vztahován pouze na základě vůle stran na jiné vztahy, než jaké vznikají při výkonu závislé práce nebo jaké vznikají v intencích § 1 zákoníku práce v souvislosti s výkonem závislé práce.“ Nejvyšší soud potvrdil, že je ve smlouvě o výkonu funkce samozřejmě možné sjednat i výhody a benefity, které jsou typické pro pracovní právní vztahy (jako např. dovolená, náhrady při překážkách v práci, stravenky apod.). Nicméně dohoda o těchto nárocích nemůže platně založit pracovní právní vztah. Tato plnění si mohou smluvní strany nárokovat jen na základě smlouvy, nikoliv na základě zákoníku práce.

Právní jednání také nelze vždy posuzovat jen podle toho, jakou vůli strany projeví ve smlouvě, a formalisticky ji považovat za vyjádření svobodného projevu vůle. „Z tohoto hlediska tak nemůže obstát smlouva, v níž strany projeví vůli být si zaměstnavatelem a zaměstnancem, když tím jen zastíraly to, že si ve skutečnosti smluvně upravily podmínky, za nichž bude ve společnosti vykonávána funkce statutárního orgánu. Ochrana svobodného, autonomního projevu vůle smluvních stran nemůže být zástěrkou toho, aby činila legální protiprávní konání subjektů soukromého práva.“

Nejvyšší soud se dále podrobně věnuje otázce konfliktu zájmů zaměstnavatele a zaměstnance. Pracovní právní vztah se členem statutárního orgánu samozřejmě lze uzavřít, ale pouze nedochází-li ke střetu zájmů mezi společností jako zaměstnavatelem a jejím statutárním orgánem jako zaměstnancem na straně druhé.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Petra Sochorová, Ph.D. | Counsel, Havel, Holásek & Partners

Andrea Drozdíková | právní asistentka, Havel, Holásek & Partners

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Církevní restituce v praxi

Moravský zemský zákoník

Omezení a zákaz osobního styku rodiče s nezletilým dítětem

Opravné položky k pohledávkám

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

KDYBY VŠECHNO BYLO
TAK JEDNODUCHÉ JAKO
SMLOUVY+
TAK TO BY SE ŽILO...

ATLAS

STRUČNĚ

ZMĚNY INSOLVENČNÍHO ZÁKONA OD 1. ČERVENCE 2017

Rozsáhlé změny v insolvenční spotřebitelů se dotknou i řízení o oddlužení. Toto řízení přitom tvoří významnou část všech insolvenčních řízení: 75,60 % všech žádostí v roce 2016 (celkem 29 500) se týkalo oddlužení (v letech 2011-2016 to bylo 63,67 %).

[celý článek](#)

VYBRANÉ AKTUALITY Z CIVILNĚ-PRÁVNÍ A PROFESNÍ LEGISLATIVY

Účelem mého dnešního příspěvku je informovat Vás o novinkách, které byly v poslední době přijaty v podobě zákonů, a zároveň o tom, co se ještě chystá. Půjde o jakousi ochutnávku a poukaz na to, co je obsahem nové právní úpravy.

[celý článek](#)

MATEŘSKÁ DOVOLENÁ

Mateřská dovolená je upravena v § 195 a následujících zákoníku práce. Mateřská dovolená v souvislosti s porodem a péčí o narozené dítě přísluší zaměstnankyni, matce dítěte. Mateřská dovolená v souvislosti s péčí o narozené dítě náleží také zaměstnankyni, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí o svěřeni dítěte do péče, nebo dítě, jehož matka zemřela (pokud by šlo o zaměstnanec, čerpal by rodičovskou dovolenou).

[celý článek](#)

KONTROLY NEMOCENSKÉ – KDO MĚ (NE)MŮŽE KONTROLOVAT

Zaměstnanci v dočasné pracovní neschopnosti vyplácí zaměstnavatel v době prvních 14 kalendářních dnů náhradu mzdy, a to za podmínek a ve výši stanovené zákoníkem práce (§ 192). Z tohoto důvodu zákoník práce zároveň umožňuje zaměstnavatelům, aby mohli kontrolovat, zda jejich zaměstnanci dodržují režim dočasné práce neschopného zaměstnance.

Oprávnění zaměstnavateli kontrolovat dočasně práce neschopného zaměstnance přiznává § 192 odst. 6 zákoníku práce. Zaměstnavatel může kontrolovat, zda zaměstnanec, který byl uznán dočasně práce neschopným, dodržuje v období prvních 14 kalendářních dnů stanovený režim, pokud jde

o povinnost: zdržovat se v místě pobytu; dodržovat dobu a rozsah povolených vycházek.

Zaměstnavatel může kontrolovat jen tyto dvě povinnosti. Nemůže tak kontrolovat například dodržování léčebného režimu zaměstnancem, neboť nemá právo znát jeho diagnózu. Ošetřující lékař musí pouze zaměstnavatele seznámit s určeným režimem do té míry, aby mohl kontrolovat výše uvedené povinnosti (tzn., že ošetřující lékař zaměstnavateli sdělí místo pobytu a dobu eventuálních povolených vycházek), informace ve stejném rozsahu ošetřující lékař sdělí i osobám pověřeným provádět kontrolu.

Pozor! Zaměstnavatel nemá právo kontrolovat, co zaměstnanec v době dočasné pracovní neschopnosti dělá, jestliže se zdržuje v příslušném místě pobytu.

Porušením režimu dočasné práce neschopného tak není situace, kdy zaměstnanec například pracuje na zahradě, či otevře v montérkách na malování. Za porušení zaměstnavatel zároveň nemůže považovat, pokud zaměstnanec konzumuje alkohol v restauračním zařízení v době vycházek. V tomto případě zaměstnavatel může pouze informovat ošetřujícího lékaře nebo orgán nemocenského pojištění.

Zákon ukládá zaměstnanci povinnost umožnit zaměstnavateli kontrolu ve výše uvedeném rozsahu. Zákon nestanoví, jak konkrétně má kontrola režimu dočasné práce neschopného zaměstnance probíhat.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Klára Valentová | Vilímková Dudák & Partners

JUDIKATURA

REGULACE PLAVBY PLAVIDEL OBECNÍ VYHLÁŠKOU

Ústavní soud nálezem, sp. zn. Pl. ÚS 3/17, zrušil obecně závaznou vyhlášku města Brna, která zakazovala plavbu malých plavidel na konkrétně vymezených úsecích Brněnské přehrady.

Obec při vydávání obecně závazných vyhlášek nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonně úpravě, nebo otázky, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného či soukromého, překrývají-li se předmět a cíl obojí regulace. Z toho vycházel Ústavní soud, když nálezem, sp. zn. Pl. ÚS 3/17, zrušil obecně závaznou vyhlášku města Brna, která zakazovala plavbu malých plavidel na konkrétně vymezených úsecích Brněnské přehrady.

Plavbu na účelových vodních cestách upravuje mj. vyhláška ministerstva dopravy č. 46/2015 Sb., která na Brněnské přehradě umožňuje plavbu pouze určitým malým plavidlům. Vyhláška města Brna tuto plavbu dále omezila na konkrétní místa a čas s odůvodněním, že se snaží předejít narušování veřejného pořádku a ohrožení zdraví a majetku osob a že chce vytvořit příznivé podmínky pro užívání vodní nádrže pro amatérský a profesionální sport. Ústavní soud však konstatoval, že tyto cíle se překrývají s cíli sledovanými zákony a prováděcími předpisy (zejm. zákon o vnitrozemské plavbě a zákon o vodách) a brněnskou vyhlášku zrušil. Nebyl přijat názor pěti ústavních soudců, že vyhláška zákonným cílům neodporovala, ale toliko je konkretizovala se znalostí místních poměrů.

[celý článek](#)

LOGOVÁNÍ PŘÍSTUPŮ DO DATABÁZÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Také subjekty, které zpracovávají osobní údaje nezbytné pro plnění povinností podle zvláštního zákona, jsou povinny přijmout opatření podle § 13 zákona o ochraně osobních údajů, zejména pořizovat elektronické záznamy (logy), které umožní určit a ověřit, kdo, kdy a z jakého důvodu k osobním údajům přistupoval. To vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 150/2012 o pokutě udělené Generálnímu finančnímu ředitelství v souvislosti se systémem ADIS.

Povinnosti zaznamenávat tzv. logy se vztahuje pouze na automatizované zpracování osobních údajů, jelikož použití výpočetní techniky přináší vyšší rizika úniku osobních údajů; potenciálně až v masovém měřítku. Logování nepředstavuje za současného stavu techniky problém a má preventivní účinek na všechny, kdo se systémem pracují, neboť si musí být vědomi, že je možno zpětně ověřit, zda se systémem pracovali oprávněně. Požadavek na zaznamenávání logů proto Nejvyšší správní soud považuje ve všech případech automatizovaného zpracování osobních údajů za plně legitimní, žádoucí a s ohledem na jeho omezení pouze na případy automatizovaného zpracování také přiměřený.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

PETR MEDUNA

„Není možné, aby správní orgán vyřizoval vaši žádost 27 let,“ poznamenává v souvislosti s restitucemi JUDr. Petr Meduna, který se touto problematikou profesionálně zabývá již od roku 1992. S přednáškou s názvem „Restituce 1991-2018: opravdu tečka?!“ se představil i na letošním ročníku odborné konference Právní prostor. Malou ochutnávku z jeho vystoupení můžete nalézt v rozhovoru níže...

Můžeme obecně pojmenovat hlavní důvody, proč za 27 let ještě nedošlo k majetkovému narovnání mezi státem a restituenty?

Ty důvody jsou právně pochopitelné. Jednalo se o rozsáhlý majetek a byly přijaty celkem tři restituční zákony: 403/1990 Sb., 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích a 229/1991 Sb., zákon o půdě. A právě tento zákon je předmětem takzvané restituční tečky. Parlament ČR přijal zákon číslo 185/2016 Sb., kterým by měla být podle zákona o půdě takzvaná restituční tečka k 1. 7. 2018. Tím by měly být ukončeny restituční nároky uplatněné podle zák. č. 229/1991 Sb. Od nabytí účinnosti restituční tečky má být restituentům náhrada vyplacena výlučně v penězích.

Podle údajů Ministerstva zemědělství z roku 2014 zbývalo nevyřízených nároků něco přes 55 000. Znamená to tedy, že se za dva roky podařilo tento počet dramaticky snížit?

Pane redaktore, pravdu zná jenom Ministerstvo zemědělství. Ministerstvo zemědělství, co se týká restitucí, dává zavádějící informace veřejnosti. Je

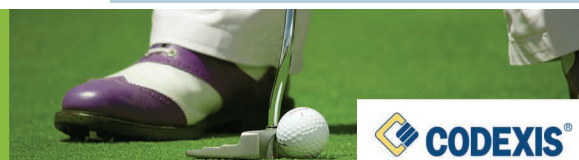
pokračování na straně 3

CODEXIS® GOLF TOUR 2017

7. – 8. 8. 2017

NOVAVOICE CUP,
Panorama Golf Resort – Kácov

www.codexisgolf.cz

CODEXIS®

NOVELA ZÁKONA O POHŘEBNICTVÍ

Dne 10. 7. 2017 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 193/2017 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Jde o rozsáhlou novelu o bezmála stovce novelizačních bodů, která svým rozsahem nemá v zákoně o pohřebnictví doposud období a již si už, dle důvodové zprávy, vyžádala patnáctiletá aplikační praxe tohoto zákona. Má být zaměřena především na sladění platné právní úpravy s novým občanským zákoníkem, ale také doplnit a upřesnit konkrétní podmínky podnikání v oboru pohřebních služeb, na úpravu balzamací a konzervace a při provozování pohřebišť, a to včetně stanovení sankčních ustanovení, to vše s cílem zajistit zvýšení kvality poskytovaných služeb, na zvýšení ochrany spotřebitele či na změnu působnosti obcí v oblasti pohřbívání (tzv. sociální pohřby). Jako nezbytná byla vyhodnocena nová právní úprava pohřbívání mrtvě narozených dětí a odborné přípravy pro výkon živností v oblasti pohřebnictví. Dílčích změn však přináší ještě více.

Vedle zákona o pohřebnictví jsou dále novelizovány zákon o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, živnostenský zákon, zákon o ochraně veřejného zdraví, zákon o vodovodech a kanalizacích, zákon o myslivosti, zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, zákon o rostlinolékařské péči, stavební zákon či zákon o zdravotních službách.

Účinnosti nabývá dnem 1. 9. 2017.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

VYHLÁŠKA O PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI PODNIKATELE

Dne 30. 6. 2017 byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 190/2017 Sb. vyhláška k provedení § 3 odst. 3 insolvenčního zákona (vyhláška o platební neschopnosti podnikatele).

Vyhláška byla Ministerstvem spravedlnosti vydána podle § 431 písm. f) insolvenčního zákona, když v podrobnostech upravuje obsah, rozsah a způsob sestavování výkazu stavu likvidity a výhledu vývoje likvidity, uspořádání, označování a obsahové vymezení jednotlivých položek majetku, závazků, nákladů, výnosů, příjmů a výdajů ve výkazu stavu likvidity a výhledu vývoje likvidity, délku období, na které se výhled vývoje likvidity sestavuje, a nakonec požadavky na osoby, které jsou oprávněny k sestavení výkazu stavu likvidity nebo výhledu vývoje likvidity.

Je reakcí na nový § 3 odst. 3 insolvenčního zákona, jenž byl do něj vložen s účinností k 1. 7. 2017 zákonem publikovaným ve Sbírce zákonů pod č. 64/2017 Sb. Jedním z deklarovaných cílů této novely insolvenčního zákona, na kterou je vyhláška přímou reakcí, bylo usnadnit rozlišení mezi dlužníky, kteří nejsou schopni plnit své splatné peněžité závazky a nacházejí se tak ve stavu platební neschopnosti od dlužníků, kteří se nacházejí pouze v přechodném stavu tzv. platebního zadrnutí.

Vyhláška nabyla účinnosti společně s uvedenou novelou insolvenčního zákona, tedy dnem 1. 7. 2017.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA NAŘÍZENÍ O OBSAHOVÝCH NÁPLNÍCH JEDNOTLIVÝCH ŽIVNOSTÍ

Dne 26. 6. 2017 bylo ve Sbírce zákonů publikováno pod č. 178/2017 Sb. nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů. Dle Ministerstva průmyslu a obchodu, které pro vládu návrh této novely zpracovalo, má novela upravit obsahové náplně jednotlivých živností tak, aby byly v souladu s aktuálním zněním příloh živnostenského zákona.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

AKTUÁLNÍ ROZHODOVÁNÍ ÚSTAVNÍHO SOUDU

Začátkem svého příspěvku bych rád představil objem práce, který leží před Ústavním soudem. Každý rok soudy v České republice rozhodnou přibližně tři čtvrtě milionů věcí, z toho asi 4 000 skončí jako ústavní stížnost u Ústavního soudu. Úspěšnost ústavních stížností je po léta poměrně malá, pohybuje se kolem 6 %.

[Číst více na www.pravniprostor.cz](#)

NOVÁ PODOBA OBČANSKÝCH PRŮKAZŮ?

Zavedení a užívání všeobecných legitimací, kterými byla prokazována totožnost občana, je spojeno až se vznikem Československé republiky.

[Číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PRÁVNÍ PROSTOR – elektronický časopis nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o., a redakce právního portálu Právní prostor.cz, jehož provozovatelem je společnost ATLAS consulting spol. s r.o.; www.atlasconsulting.cz, klientske.centrum@atlasconsulting.cz, Vytváření 292/13, Ostrava-Moravská Ostrava, 702 00, tel.: 596 613 333. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: Ing. Václav Chládek, šéfredaktor, tel.: 603 826 782, chladek@pravni prostor.cz, Ing. Lubomír Brož, obchodní manažer, tel.: 731 422 841, broz@pravni prostor.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu nakladatelství CODEXIS publishing spol. s r.o. je zakázána jakákoliv další publikace, přetisknutí nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoliv materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto elektronickém časopisu. Přihlášení nebo odhlášení elektronického časopisu na klientske.centrum@atlasconsulting.cz.

ROZHOVOR

... smutné, že po 26 letech platnosti zákona o půdě stále zůstává více než 50 000 nevyřízených restitučních nároků. Díky tomu, že Státní pozemkový úřad (dále jen „SPÚ“), resp. pozemkový fond dlouhodobě neplnil svoji povinnost a nezveřejňoval dostatečné množství náhradních pozemků, mají se dnes restituční domáhat vydání náhradního pozemku soudní cestou. Výběr náhradních pozemků není vůbec jednoduchou záležitostí a ze strany SPÚ jsou v soudních sporech kladeny překážky jak procesní, tak hmotněprávní. Sám jsem se v praxi nesetkal, že by SPÚ jakýkoliv pozemek označil za převoditelný bez právní vady.

Přesná čísla o počtu vydaných náhradních pozemků a v současné době o počtu neuspokojených restitucentů opravdu přesně neznám a lze vycházet pouze z obecných informací, které sděluje ministerstvo v médiích nebo tiskový mluvčí. Já zastupuji řadu restitucentů již od roku 1992, kdy jsem se stal advokátem, a můžu říci, že v současné době nemá nikdo z těchto restitucentů restituci ukončenou.

Nehledě na to, jaký je skutečný počet zbývajících nároků, myslíte, že se alespoň jejich větší část, co se náhrad půdy týče, stihne vyřídit do plánované restituční tečky?

Domnívám se, že ne. Nabídka, kterou SPÚ v tuto chvíli garantuje je naprosto neadekvátní tomu majetku, který byl restitucentům sebrán. Ještě je potřeba zdůraznit, že je tady nerovnost. Jaký je rozdíl mezi restitucentem, který získal náhradní pozemky, a těmi restituenty, kteří, když podávali žádost v roce 1991, jim bylo 50, 55 let, teď jim je přes 80 a mají se dočkat ne naturální náhrady v pozemcích, ale pouze finanční náhrady, kterou si nestanovují oni, ale opět stát, který má zájem na tom, aby ta náhrada byla co nejmenší.

[celý rozhovor](#)

Jan Hoferek | redaktor

MONITOR PERSONALISTIKA

OTÁZKY A ODPOVĚDI Z PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNY

EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ PRODEJE

